

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE

EKONOMIA DHE BUXHETI

ECONOMY AND BUDGET

MAJ - MAY
2005

TIRANE

Raporti Mujor

Maj 2005

Personi i kontaktit: Luiza JANO
Telefon: ++355 4 258437
E-mail: macro.director@minfin.gov.al
www.minfin.gov.al

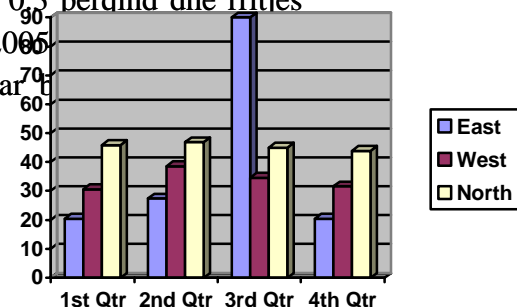
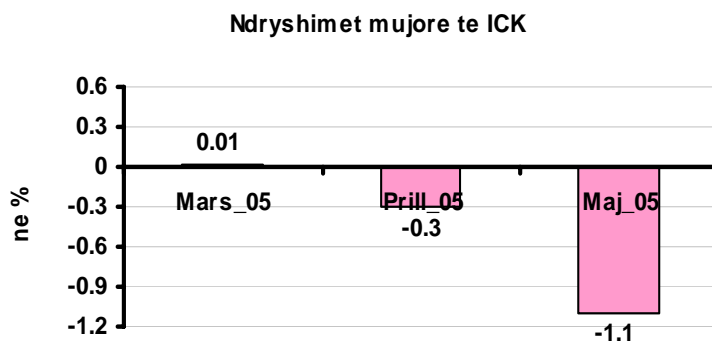
PERMBAJTJA

1. VECORITE KRYESORE.....	4
2. TIPARE TË TABELAVE SPECIFIKE.....	6
a. IÇK DHE TREGUES TË TJERË.....	8
b. SEKTORI FISKAL*.....	11
c. SEKTORI I JASHEM.....	13
d. SEKTORI MONETAR.....	14
3. TABELAT MBËSHETËSE	
a. Indeksi i Çmimeve të Konsumit	
b. Kursi i këmbimit	
c. Buxheti i konsoliduar	
d. Shpenzimet institucionale	
e. Shpenzimet sipas funksionit	
f. Investimet	
g. Të ardhurat sipas burimeve	
h. Të ardhurat sipas klasifikimit ekonomik	
i. Financimi i defiçitit	
j. Mjete valutore neto	
k. Krediti i brendshëm	
l. Oferta e parasë	
m. Depozitat sipas burimeve	

*Të dhënat e sektorit fiskal janë të dhëna paraprake
Fiscal sector data are preliminary data.

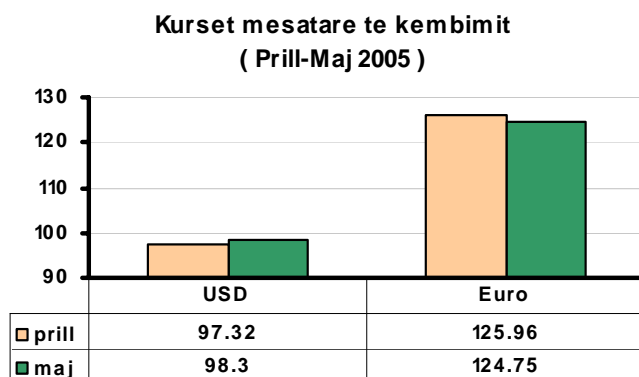
1. VECORITE KRYESORE :

- ❖ **Indeksi i çmimeve te konsumit** ne muajin Maj 2005, arriti ne 107.2 perqind, duke shenuar nje renie mujore prej - 1.1 përqind, pas uljes prej - 0.3 perqind dhe rrites prej 0.01 perqind, perkatesisht ne muajt prill dhe mars 2005. Inflationi, ne muajin Maj, ishte 2.0 perqind, duke qendruar ne Bankes se Shqiperise, prej 2 - 4 perqind.

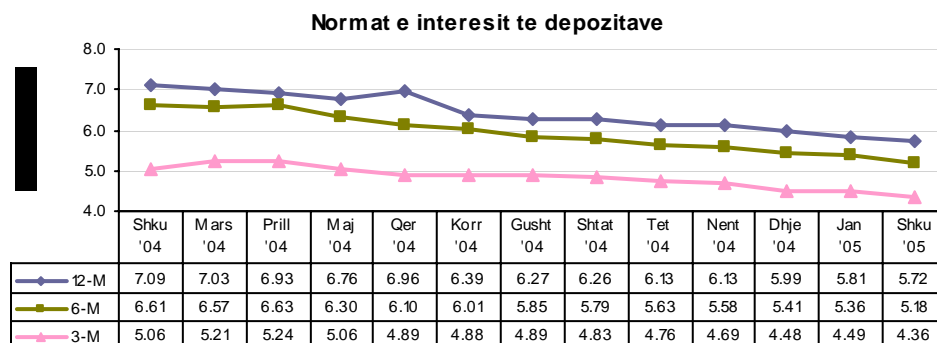
- ❖ **Kursi mesatar i kembimit** per muajin Maj 2005, ishte:

- 98.30 leke per dollare
- 124.75 leke per euro

Ne muajin maj shohim nje mbicim te monedhes sone kombetare, kundrejt monedhes europiane dhe nje nencim kundrejt dollarit amerikan. Ky eshte reflektim i sjelljes se dy monedhave ne tregjet nderkombetare monetare.

Gjate muajit shkurt 2005, **normat e interesit te depozitave** 12 mujore ne leke, kane pesuar nje renie ne vlere absolute prej 0.09 perqind krahasuar me nje muaj me pare, duke vazhduar ne kete menyre trendin e tyre renes gjate kesaj periudhe te vitit 2005. Kjo ecure ka ardhur si nje pergjigje ndaj politikave te ndermarra nga Banka e Shqiperise, ku mund te permendim ate te uljes se normes baze te interesit. Nje faktor tjetër qe ka ndikuar ne uljen e normave te interesit te depozitave ne leke ka qene edhe teprica ne likuiditete ne ekonomine shqiptare. Renien me te ndjeshme gjate kesaj periudhe e kane patur normat e interesit te depozitave 6-mujore, me rreth 1.43 perqind, krahasuar me te njejten periudhe te vitit te kaluar.

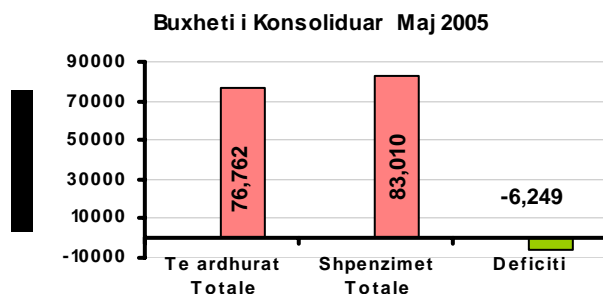

Renie ka patur edhe normat e ineresit te depozitave me afat 6 – mujor krahasuar me muajin paraardhes me 0.18 dhe te normave me afat 3 – mujor me 0.13 perqind. Normat e interesit te depozitave 1 – mujore kane pesuar nje rritje me 0.13 perqind.

❖ Situata buxhetore

Ne fund te muajit Maj 2005, situata buxhetore, paraqitet si vijon:

1. **Deficiti i pergjithshem** buxhetor arriti ne rreth 6.25 miliarde leke, ose rreth 14.82 perqind e deficitit buxhetor per vitin 2005.
2. **Te ardhurat gjithsej** arriten ne rreth 76.76 miliarde leke ose rreth 37.17 perqind e programit vjetor 2005.
3. **Shpenzimet buxhetore** arriten ne rreth 83.01 miliarde leke, ose rreth 33.38 perqind e totalit te shpenzimeve buxhetore te planifikuara per gjithe vitin 2005.

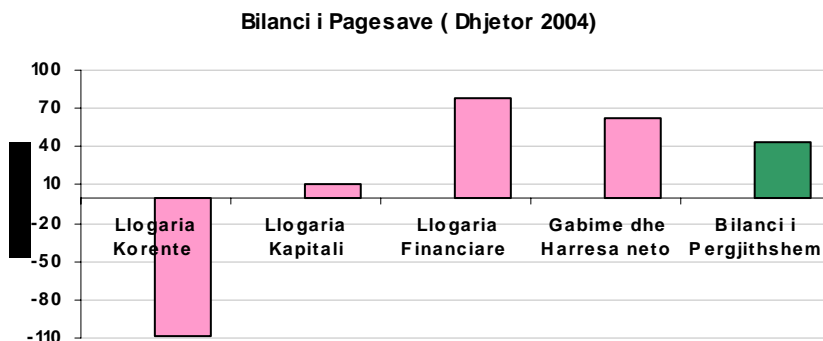
- ❖ **Deficiti i përgjithshëm** arriti në 6.24 miliarde leke nga 7.01 miliarde leke të parashikuar për këtë periudhë 5-mujore, duke përballuar në këtë mënyrë kryerjen e shpenzimeve në kohën e duhur.
- ❖ **Të ardhurat gjithsej** arritën në rreth 37.17 përqind të parashikimit vjetor. Ato përfshijnë:
 - Mbledhjet e të ardhurave tatimore nga administrata e tatimeve dhe doganave në 36.81 përqind të programimit vjetor;
 - Kontributet për sigurimet shoqërore prej 38.64 përqind;
 - Të ardhurat jo-tatimore 35.44 përqind e buxhetit vjetor; dhe
 - Të ardhurat nga pushteti lokal, 53.06 përqind e planifikimit vjetor

Megjithatë shpenzimet totale ishin rreth 33.38 përqind e buxhetit vjetor, **shpenzimet korrente** arritën në rreth 73,304 miliona lekë ose rreth 38.01 përqind e programimit vjetor, pjesërisht si rezultat i shpenzimeve të larta në pagesat e interesit me rreth 37 përqind të buxhetit vjetor, të shpenzimeve për sigurimet sociale me rreth 38.5 përqind e buxhetit vjetor dhe të shpenzimeve të larta operative dhe të mirëmbajtjes me rreth 39.81 përqind e buxhetit vjetor.

❖ **Bilanci i pagesave**

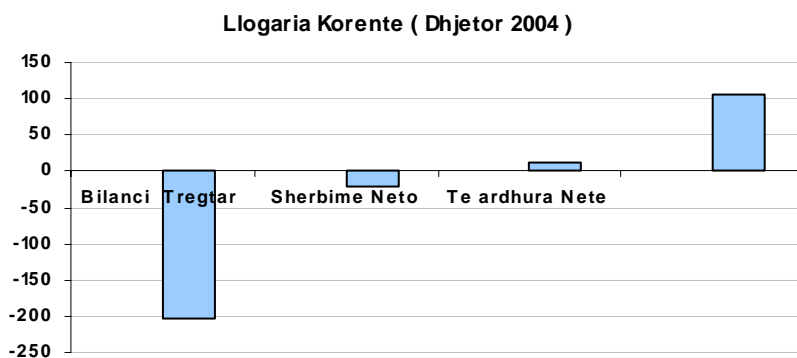
Bilanci i pagesave për muajin Dhjetor, rezultoi me një sufiçit të përgjithshëm prej 43.1 milion dollarë. Kjo ishte rezultat i një:

- deficietit të Llogarise Korrente, prej rreth 108 milion dollarë;
- sufiçitit të Llogarise së Kapitalit, prej rreth 11.1 milion dollarë;
- sufiçitit të Llogarise Financiare, prej rreth 78.1 milion dollarë;
- bilanci pozitiv në “Gabime dhe Harresa neto” prej rreth 61.9 milion dollarë.

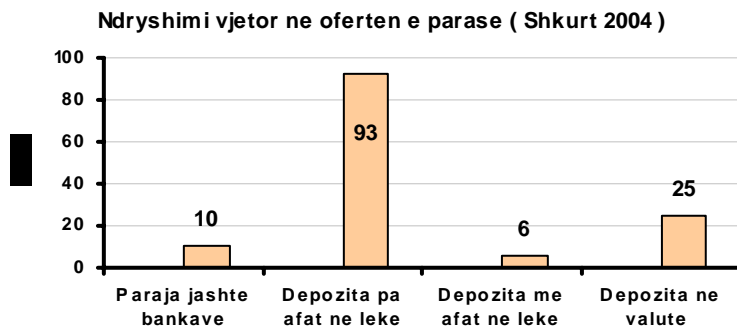

❖ Komponentet kyc te deficitit te **Llogarise Korente** prej 108 milion \$ ishin nje:

- bilanc tregtar negativ prej 203.4 milion dollare;
- deficit prej 22.3 milion dollare ne bilancin e sherbimeve;
- suficit prej 12.8 milion dollare ne bilancin e te ardhurave;
- suficit prej 104.9 milion dollare ne transfertat/ te ardhurat nga emigrantet.

- ❖ Kjo rritje erdhi si pasojë e rritjes së **depozitave pa afat** në lekë me rreth 72.1 përqind, depozitave në valutë me rreth 16.4 përqind, depozitave me afat në lekë me rreth 5.5 përqind dhe rritje të parave jashtë sistemit me rreth 10.4 përqind, krahasuar me një vit më parë.

2. TIPARE TE TABELAVE SPECIFIKE:

a. Indeksi i Çmimeve te Konsumit dhe tregues të tjerë:

Indeksi i Çmimeve te Konsumit

Indeksi i Çmimeve te Konsumit per muajin Maj, pati nje ulje prej – 1.1 perqind, krahasuar me uljen ne muajin Prill dhe rritjen e lehte Mars 05, perkatesisht me – 0.3 dhe 0.01 perqind. Ndryshimet respektive ne te njejtet muaj te nje viti me pare ishin - 1.7 perqind, 0.0 perqind dhe 0.1 perqind.

Kjo ulje prej – 1.1 perqind e indeksit te çmimeve te konsumit per muajin Maj erdhi si pasoje e uljes se indeksit te grupit “Ushqime dhe pije joalkolike” prej - 2.7 perqind, e cila erdhi si pasoje e uljes se cmimeve te nengrupeve “zarzavate perfshire patatet” me – 17.3 perqind dhe te nengrupit “Ushqime” me – 2.8 perqind.

Ulje ne kete muaj pesoi edhe grupi “Mobilim, Pajisje shtepie dhe mirembajtje e shtepise”, me - 0.3 perqind.

Gjate ketij muaji grupi “Shendeti” shenoi nje rritje prej 1.6 perqind, ku mund te permendim rritjen e cmimit te nengrupit “sherbime mjeksore, paramjeksore dhe dentale” dhe te nengrupit “sherbime spitalore” respektivisht me 2.5 dhe 1.6 perqind.

Rritje shenuan edhe grupet “Veshje dhe Kepuce” me 0.3 perqind si dhe grupi “Transporti” me 0.1 perqind, qe erdhi si pasoje e rritjes se cmimit te karburanteve me 0.8 perqind.

Norma vjetore e inflacionit ne muajin Maj arriti ne 2.0 perqind, duke qendruar brenda objektivit te Bankes se Shqiperise

Ndryshimet vjetore te indeksit te çmimeve te konsumit, ne perqindje, per vitet 2004 dhe 2005 paraqiten ne tabelen e meposhtme :

	Jan	Shku	Mars	Prill	Maj	Qer	Korr	Gusht	Shta	Tet	Nen	Dhj.
2005	3.3	1.8	1.6	1.3	2.0							
2004	3.3	4.4	4.0	3.2	2.6	2.9	3.1	2.7	2.0	2.0	2.2	2.2

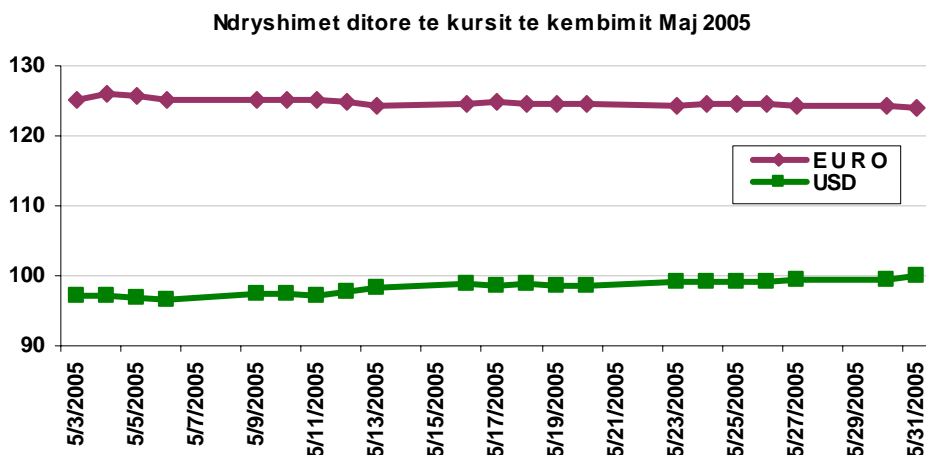
Kursi mesatar i këmbimit

Kursi mesatar i këmbimit të lekut me dollarin amerikan, gjatë muajit Maj 2005, pesoi rritje prej 1 përqind në krahasim me një muaj më parë. Në fund të muajit Maj 2005, ky kurs këmbimi arriti vlerën 100.08 leke/dollare, i cili është edhe kuotimi më i lartë që pas Tetorit 2004. Kursi mesatar mujor ishte 98.30 Leke/dollare.

Kursi mesatar i këmbimit për Euron në muajin Maj arriti në 124.75 Lek/Euro, duke shënuar një rritje prej 0.96 përqind krahasuar me një muaj më parë, ndërsa në fund të muajit Maj një Euro u këmbye me 123.90 Leke

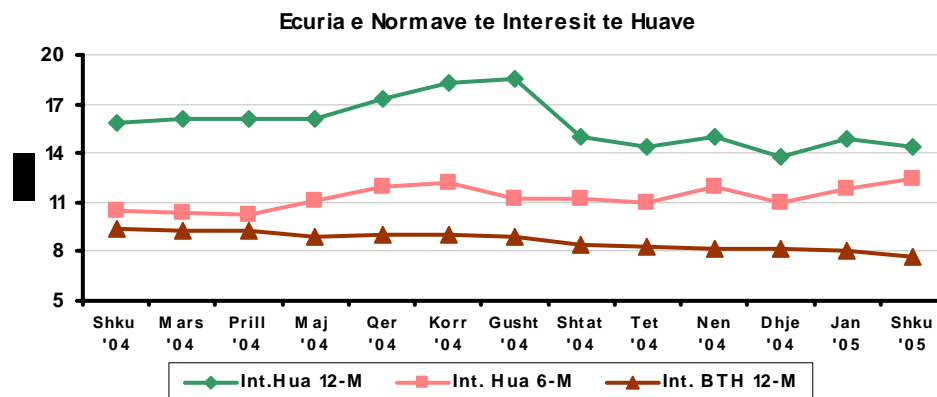
Gjatë këtij muaji shohim një mbicim të lekut kundrejt Euros dhe një nënçmim kundrejt Dollarit amerikan.

Në krahasim me muajin Maj të vitit të kaluar rezultoi se monedha shqiptare është vlerësuar ndaj dollarit amerikan, në masën 7.5 përqind dhe 2.3 përqind kundrejt monedhës europiane.

Ndikiminin më të madh në ecurinë e kursit të këmbimit të dollarit amerikan e ka luajtur faktori i jashtëm, gjë që ka reflektuar ecurinë e tyre edhe në tregun tone valutash. Në tregjet ndërkombëtare, këmbimi i euros me dollarin amerikan pesoi një ulje mesatare duke arritur në rreth 1.27 dollare/euro.

Interesi i huave 12-mujore në muajin shkurt u ul me rreth 0.46 përqind, duke arritur në 14.45 përqind nga 14.91 përqind që ishte një muaj më parë. Ndërsa norma për interesin e huave 6-mujore pesoi një rritje me 0.57 përqind, krahasuar me muajin janar. Interesi i huave 6-mujore për muajin shkurt arriti 12.39 përqind.

Normat e interesit te Bonove te Thesarit per muajin mars, per bonot me maturim 12 mujor, 6 mujor dhe 3 mujor, ishin 7.14 perqind, 6.51 perqind dhe 5.24 perqind.

b. Sektori Fiskal

Buxheti i Konsoliduar

Ne fund te muajit Prill, jane mbledhur rreth 76,762 milione leke te ardhura, perkundrejt shpenzimeve te pergjithshme prej 83,010 milione leke, qe perfshijne 73,304 milione leke ne shpenzime korente dhe 9,706 milione leke shpenzime kapitale.

Si rrjedhim, deficitin ishte ne nivelin e 6.249 miliarde leke.

Mbledhja e te ardhurave perben rreth 37.17% te te ardhurave buxhetore per vitin 2005, ndersa shpenzimet perbejne 33.38% te buxhetit te planifikuar. Shpenzimet korente jane rreth 38.01 % e planifikimit vjetor, ndersa shpenzimet kapitale jane rreth 19.21 % e ketij planifikimi.

Nga te ardhurat gjithsej, pjesa e te ardhurave te mbledhura nga Drejtoria e Pergjithshme te Tatimeve dhe Doganave eshte rreth 49,769 milione leke (ose rreth 36.81 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), te ardhurat e mbledhura nga pushteti vendor 5,494 milione leke (53.06 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore 14,167 milione leke (38.64 % e te ardhurave vjetore te planifikuara), dhe te ardhurat jo-tatimore ne nivelin e 6,151 milione leke (35.44 % e te ardhurave vjetore te planifikuara).

Nga totali i shpenzimeve korente prej 73,304 milione leke, 20,344 milione leke (28 %) eshte shpenzuar per personelin, 11,051 milione leke (15 %) per interesat, 8,738 milione leke (12 %) per shpenzime operative dhe mirembajtje, 1,367 milione leke (2 %) per

subvencione, 21,240 milione leke (29 %) per shpenzimet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore dhe 10,563 milione leke (14 %) per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera.

Keto perfaqesojne 36.84 % (shpenzime personeli), 37 % (shpenzime per interesat), 39.81 % (shpenzime operative dhe te mirembajtjes), 49.98 % (subvencione), 38.50 % (sigurimet sociale), 36.45 % dhe 40.27 % (per shpenzimet e qeverisjes vendore dhe shpenzimet e tjera) perkundrejt buxhetit te planifikuar vjetor.

Shpenzimet kapitale arriten ne rreth 9,706 milione leke, nga te cilat 56.20 % financim i brendshem, dhe 43.80 % financim i huaj.

Shpenzimet kapitale me financim te brendshem, llogariten per kete periudhe ne rreth 19.51 % te buxhetit te parashikuar vjetor, ndersa financimi i huaj eshte vetem 18.84 %.

Deficiti prej 6,249 milione leke eshte i barabarte me 14.82 % te deficitit buxhetor per 2005.

Të ardhurat sipas Burimeve / Klasifikimit Ekonomik

Te ardhurat gjithsej arriten në fund të muajit Maj 2005 ne rreth 76,762 milione lekë, nga të cilat të ardhurat tatimore ne rreth 69,430 milione, grantet 1180 milione dhe të ardhurat jo-tatimore ne rreth 6,151 milione;

Nga totali i të ardhurave tatimore, rreth 49,769 milione lekë janë mbledhur nga administrata e doganave dhe e tatimeve, 5,494 milione lekë të ardhura nga pushteti lokal dhe 14,167 milione leke nga kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore;

Nga të ardhurat totale të mbledhura deri në fund të Mars kishin kete perberje:

□ TVSH	21,489 milionë lekë
□ Tatimi mbi fitimin	7,756 milionë lekë
□ Taksa doganore	4,787 milionë lekë
□ Taksat nacionale	3,136 milionë lekë
□ Akcizat	6,276 milionë lekë
□ Transferim fitimi nga Banka e Shqipërisë	1,836 milione lekë;

Financimi i deficitit

Deficiti prej 6.25 miliardë lekë, në fund të muajit maj, u financua në masën 64 përqind me financim të brendshëm dhe 36 përqind me financim të huaj. Te ardhurat nga privatizimi dhe emetimi i bonove të thesarit ishin mjete kryesorë të financimit të brendshëm, ndërsa për financimin e huaj ishin huatë afatgjata.

c. Sektori i Jashtëm

Bilanci i Pagesave

Tiparet kryesore të bilancit të pagesave për muajin Dhjetor ishin:

Një sufiçit i përgjithshëm, prej 43.1 milion dollarë, rezultoi ky i një:

- deficieti të Llogarise Korente, prej 108 milion dollarë ;
- sufiçit të Llogarise Kapitale, prej 11.1 milion dollarë ;
- sufiçit të Llogarise Financiare, prej 78.1 milion dollarë ;
- bilanci pozitiv në Gabime dhe Harresa neto“ prej 61.9 milion dollarë .

Komponentet kryesore të deficietit të Llogarise Korente prej 108 milion dollarë ishin një:

- bilanci tregtar negativ prej 203.4 milion dollarë ;
- deficieti prej 22.3 milion dollarë në bilancin e shërbimeve ;
- sufiçit prej 12.8 milion dollarë në bilancin e të ardhurave ;
- sufiçit prej 104.9 milion dollarë në levizjet e transfertave dhe dërgesave.

Zërat kryesorë në flukset pozitive në llogarinë kapitale dhe llogarinë financiare përfshijnë:

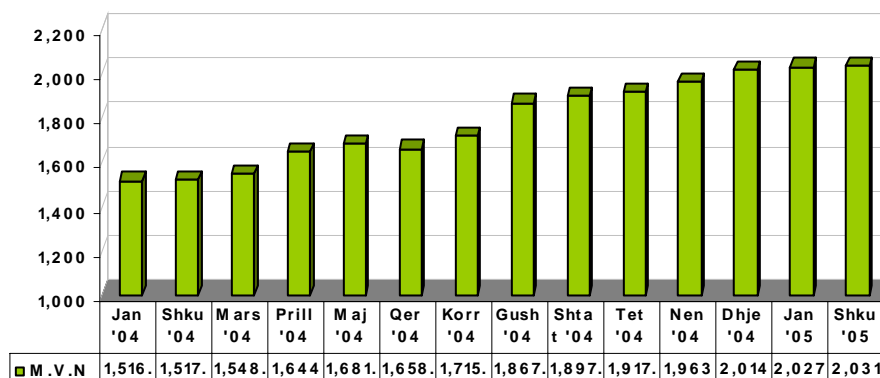
- flukset pozitive të investimeve direkte prej 19.8 milionë dollarë,
- flukset negative të investimeve në investimet fizike prej 93.8 milionë dollarë
- flukset pozitive të kapitaleve të tjera prej 152.1 milionë dollarë.

d. Sektori Monetar

Mjetet Valutore Neto të sistemit bankar

Gjatë muajit Shkurt 2005, sistemi bankar ka shënuar rritje të lehtë të mjeteve valutore neto, me rreth 514.2 milionë dollarë krahasuar me të njëjten periudhë të një viti më parë.

Ecuria e M.V.N te sistemit

Kjo rritje ka ardhur si pasoje e rritjes se mjeteve valutore neto te bankave te nivelit te dyte me rreth 177.7 milione usd, nderkohe qe mjetet valutore neto te B.Sh. jane rritur me 336.5 milione dollare.

Pjesa me e madhe e kesaj rritjeje ka ardhur kryesisht nga mbicmimi i euros ndaj dollarit amerikan ne tregun nderkombetar, prania e Bankes se Shqiperise ne tregun valutor ne kahun e blerjes se valutes, rritja e depozitave ne valute prane bankave te nivelit te dyte, si dhe konvertimi ne valute i kapitalit te bankes Raiffeisen .

Kredia per ekonomine

Teprica e kredise per ekonomine ne fund te muajit mars 2005 arriti ne 79.7 miliarde leke. Rritja e teprices se kredise krahasuar me nje vit me pare shenoi vleren 26.3 miliardë leke, duke perbere nje rritje prej rreth 49.3 për qind. Krahasuar me nje muaj me pare kjo rritje ishte 3.7 miliard leke.

Nga struktura e teprices se kredise sipas afateve verehet nje rritje e peshes se kredive afatmesme dhe afatgjata. Në fund te muajit mars, teprica e kredise afatmesme dhe afatgjate perbente 65.9 perqind te teprices se kredise gjithsej. Teprica e kredise sipas monedhave vazhdon të mbizoterohet nga kredia në valute, duke perbere 80 perqind te totalit te teprices se kredise.

Hyrja e bankes “Raiffeissen” ne tregun e kredidhenies, i ka nxitur bankat te tregohen me aktive ne tregun e kredise duke shfrytezuar mundesi te reja. Nje rol te rendesishem ne rritjen e vellimit te kredise afatgjate mendohet qe te kete luajtur edhe forcimi i marredhenieve midis banfave dhe klienteve te tyre, bizneseve dhe individeve. Ketyre te fundit po i kushtohet me shume vemendje nga bankat, sikurse konstatohet edhe nga rritja e vazhdueshme e portofolit te kredise per individet.

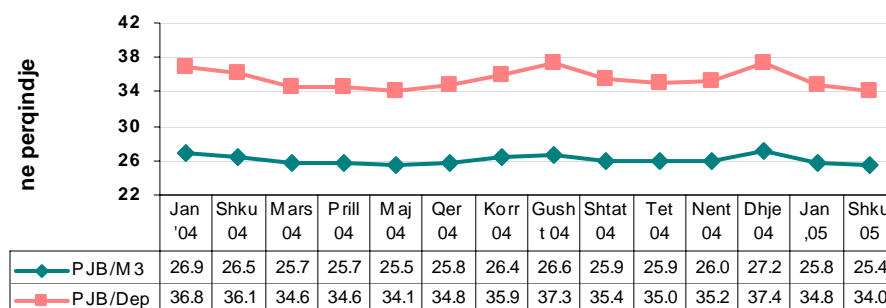
Forcimi i marrëdhënieve bankë – klientë, po rrit besimin e bankave për të investuar më shumë në aktivitetin kreditues duke rritur rolin e tyre si ndërmjetës financiarë.

Tremujori i parë i vitit 2005, ka forcuar me tej tendencën rënse të kredise për sektorin e tregtisë, si dhe një mbështetje me të madhe me kredi për sektoret prodhues dhe për blerjen e pasurive të paluajtshme. Një zhvendosje e tillë pasqyron tendencën e bankave për të ofruar produkte të reja, në përshpikje me kërkesat e bizneseve dhe të individëve.

Oferta e Parasë

Oferta e parasë (e matur me M3), për muajin mars ka shënuar një rritje prej 0.3 përqind krahasuar me muajin shkurt '05. Kjo oferte kapë shifrën rreth 521.6 miliardë lekë në fund të muajit mars. Rritja vjetore e kësaj treguesi ishte 14.4 përqind, duke shënuar një rritje prej 1.3 pikësh përqindjeje kundrejt nivelit të regjistruar në muajin dhjetor. Përshpejtimi i ritmit të rritjes së ofertes monetare i dedikohet rritjes me të lartë të depozitave në valute. Niveli i parase jashtë bankave është ulur me 8.7 miliarde lekë krahasuar me një 3-mujor më parë. Rritja vjetore e kësaj treguesi ishte 10.4 përqind

Raporte të parase jashtë bankave

Raporti i parase jashtë bankave ndaj ofertes monetare, në fund të 3-mujorit të parë arriti në 24.8 përqind, duke shënuar nivelin më të ulët historik në 12 vitet e fundit. Ulja e kësaj treguesi është reflektim kryesisht i stabilitetit financiar të arritur dhe prezencës së normave pozitive të interesit real në dy vitet e fundit.

Raporti i parase jashtë bankave me depozitat në muajin mars arriti shifrën prej 33.0 përqind.

Depozitat në lekë si përberesi kryesor i ofertes monetare, kanë pësuar një rritje prej 4.4 përqind krahasuar me një tremujor më parë. Ecuria e kënaqshme e tyre, është rezultat i rritjes së kërkesës për mjete monetare në lekë dhe rritjes së besimit në monedhen vendase.

Depozitat në valutë, në fund të tremujorit të parë 2005 kanë regjistruar normën më të lartë të rritjes në krahasim me treguesit e tjere monetare. Norma vjetore e rritjes së tyre në

fund te muajit mars arriti ne 23.9 perqind nga 17.1 perqind qe ishte ne fund te muajit dhjetor.

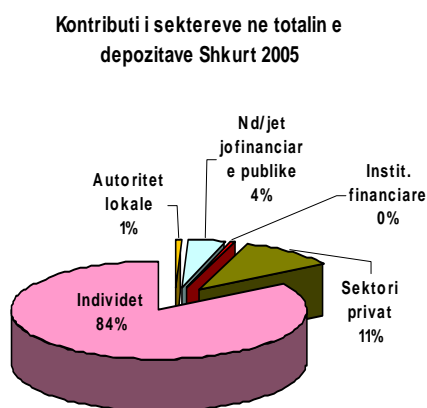
Kjo ecuri ne rritje e depozitave ne valute tregon per nivelin e larte te flukseve hyrese te valutes ne vend, me burim kryesor dergesat e emigranteve nga jashte.

Depozitat sipas Burimeve

Kjo tabelë tregon përbërjen e depozitave te cilat kontribuojnë në përkufizimet e ndryshme të ofertës së parasë (Tabela 15) sipas llojit të depozituesve.

Një shqyrtim i tabelës tregon se gjate muajit shkurt 2005:

- Sektori i individeve zuri nivelin me te larte te depozitave pa afat ne leke me 42.1 perqind, ndjekur nga sektori privat me 34.2 perqind dhe nga ndermarjet jofinanciare publike me 18 perqind.
- Individet si edhe sektori privat ishin gjithashtu burimi me i rëndësishëm i depozitave pa afat në monedhe të huaj, perkatesisht me rreth 46.4 perqind dhe 41.2 perqind.
- Familjarët ishin dukshëm burimi me i rëndësishëm i depozitave me afat në lekë (96.5 përqind e totalit) dhe depozitave me afat në monedhe të huaj (me 91.5 përqind e totalit te depozitave;
- Në përgjithësi, familjarët përbëjnë pjesën më të madhe (rreth 84 përqind) të depozitave totale prej 387 miliardë lekësh ne muajin shkurt 2005. Ata ndiqen nga sektori privat (10.8 përqind), ndërrmarjet publike jo-financiare (4.0 përqind) dhe autoritetet lokale (0.7 përqind). Institucionet financiare kontribuan me 0.4 për qind ne totalin e depozitave.

- Gjate muajit Shkurt 2005, krahasuar me nje muaj me pare, niveli i përgjithshëm i depozitave u rrit me 6.07 miliardë lekë, si rezultat i rritjes se depozitave pa afat në lekë (2.47 miliardë lekë), depozitave me afat ne monedhe te huaj (1.65 miliard leke), depozitave me afat ne leke (0.9 miliard leke) dhe depozitave pa afat ne valute (0.9 miliarde leke).

- Depozitat pa afat dhe me afat ne leke te familjareve pesuan nje rritje prej rreth 1.1 miliarde dhe 2.2 miliarde leke gjate muajit shkurt.